

**10.613** inheemse bomen en struiken aangeplant voor aanleg en herstel van hagen, heggen en houtkanten

**190** wilgen geknot door vrijwilligers via Goed Geknot

**3.026** leerlingen uit 149 klassen begeleid tijdens een natuureducatieve activiteit

**11** poelen en wadi's aangelegd of hersteld

**1,1** hectare bloemenweide en bloemenakkers ingezaaid

**1.896** laanbomen geïnventariseerd via het Loket Onderhoud Buitengebied

**239** hoogstamfruitbomen aangeplant in 13 boomgaarden

**1.531** hoogstambomen aangeplant in bomenrijen, dreven of als solitair

**200** mensen overtuigd om zelf een kleine bloemenakker te zaaien.

**4.260** m holle wegen geschoren via het Loket Onderhoud Buitengebied

**9,9** hectare toegankelijke natuur & speelgroen ingericht

**42** cursussen, infomomenten en publieksactiviteiten georganiseerd

**2.924** deelnemers

**9.255** stuks plantgoed voor hagen en houtkanten en 570 hoogstam (fruit) bomen besteld via Behaag je Tuin

**1,36** hectare bos aangeplant

**31** infoborden geplaatst

**435** m knuppelpad aangelegd

**2** grote insectenhôtels geplaatst en 14 bijenblokken verkocht

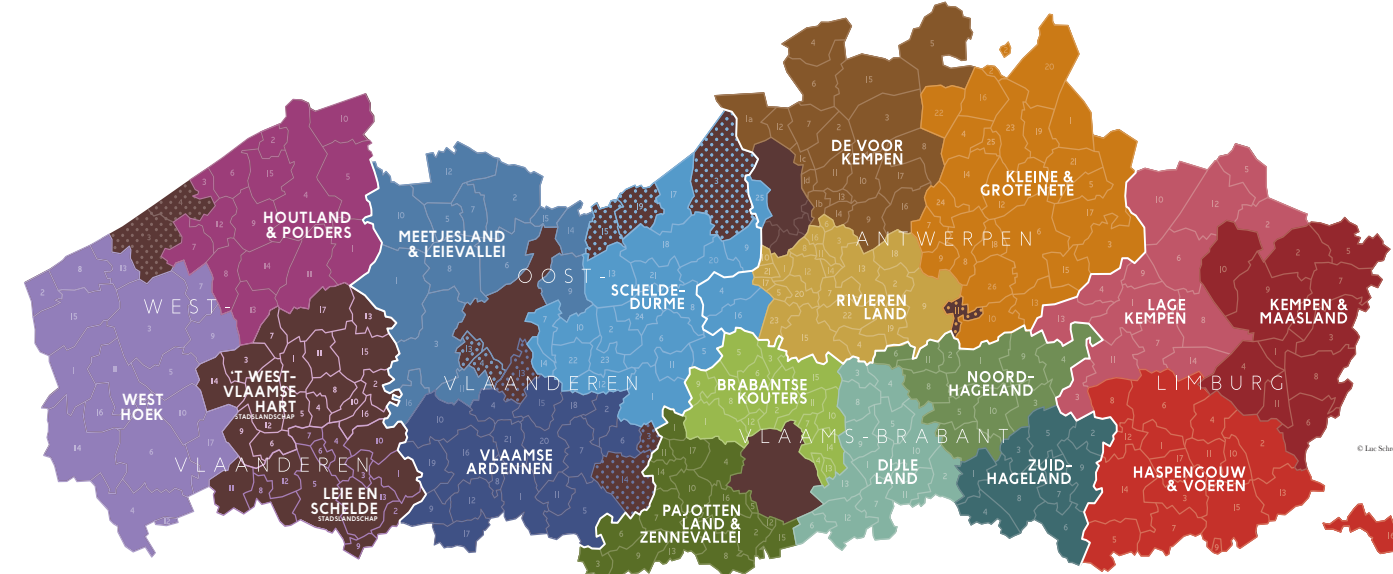
**41** keer een natuurkoffer en natuur-educatieve materialen uitgeleend



Jong en oud warm maken voor natuur, da's ook samen waterdierjes zoeken op de Buitenspeeldag in Londerzeel. © RLBK



Het geheim van een goede plantactie? Zonnig, fris weer en een uitstekende sfeer! In het Woluwedal in Zaventem planten we samen 1.825 stuks bosplantgoed. © RLBK



### LANDSCHAPSZORG & STREEKEIGEN KARAKTER

De Brabantse Kouters is een gevarieerde streek. In het zuiden is het heuvelachtig met lemige bodems, in het noorden eerder vlak en zandig. De Zenne en de vele beekvalleien vormen groen-blauwe linten. Op de plateaus vinden we de typische open kouterlandschappen. Opvallend zijn de vele historische kasteeldomeinen. Iedereen kent de Plantentuin Meise met het kasteel van Boeichout. In de Vlaamse rand vind je nog van deze erfgoedpareltjes.

RLBK wil samen met inwoners deze streekidentiteit bewaren en versterken. Jaarlijks planten en beheren we kilometers hagen, heggen, houtkanten en knotbomenrijen. Veedrinkpoelen worden hersteld en klein bouwkundig erfgoed zoals veldkapellen krijgt een opknappbeurt.

### NATUURBEHOUD & BIODIVERSITEIT

Het landschap in Noordwest-Brabant herbergt waardevolle fauna en flora. Door zorg te dragen voor dit landschap werkt RLBK aan het behoud ervan en creëren we een plek voor de (zeldzame) soorten in onze regio. In de Zennevallei treffen we Europees beschermde soorten als de grote pimpernel en de kamsalamander aan. Op de kouters gaat er aandacht naar de akkervogels. De parklandschappen zijn dan weer erg belangrijk voor vleermuizen. Solitaire bijen krijgen een duwtje in de rug door acties in en rond de tuinen en dorpskernen.

Samen met de provincie Vlaams-Brabant, de vijftien aangesloten gemeenten en tal van partners zet RLBK al deze koestersoorten in de kijker.

### NATUURRECREATIE

In een drukbevolkte streek heeft iedereen nood aan frisse buitenlucht. Een mooie wandeling langs trage wegen of een fietstochtje met bijhorend streekbierje op een zomers terras mag niet ontbreken. RLBK zet graag in op kwaliteitsvolle natuurrecreatie. Meer toegankelijke natuur op een boogscheut van woonkernen is de ambitie. Op die manier leer je het landschap achter de lintbebouwing van een andere kant kennen.



© Lander Loeckx

## REGIONALE LANDSCHAPPEN IN VLAANDEREN

Een Regionaal Landschap is een streek met een herkenbare landschappelijke structuur en kwaliteit. Het is ook een samenwerkingsverband tussen lokale overheden, verenigingen en particulieren. Regionale Landschappen zetten sterk in op streekidentiteit.

Regionaal Landschap Brabantse Kouters vzw (RLBK) ligt in het noordwesten van de provincie Vlaams-Brabant, net ten noorden van Brussel. Deze streek is drukbevolkt, maar heeft een verrassend groen landschap.

### EDUCATIE & VORMING

Onbekend is onbemind. Er is een waaier aan mogelijkheden voor jong en oud om meer te weten over de natuur en het landschap in de regio. Denk aan een cursus, een thematische wandeling of een begeleide activiteit samen met de klas. Door natuureducatie leren we de nabije natuur kennen en waarderen. Zo dragen we samen zorg voor de natuur.

### DRAAGVLAK & SAMENWERKING

Samenwerking, overleg en expertise zijn de positieve krachten waarmee regionale landschappen natuur en landschap versterken. De inhoudelijke en financiële inbreng van eigenaars en partners is onze hefboom. Dankzij de vzw-structuur en de betrokkenheid van verenigingen en gemeenten zorgen we snel en efficiënt voor resultaten.



REGIONAAL LANDSCHAP BRABANTSE KOUTERS • Houtemsesteenweg 23, 1800 Vilvoorde • info@brabantsekouters.be • www.brabantsekouters.be

PROVINCIE Vlaams-Brabant AANTAL GEMEENTEN 15 (Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Kraainem, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Zemst) OPP. (HA) 42.896 INWONERS 330.012 LEDEN 42 PERSONEEL 15 JAAROMZET (EURO) 1.503.049,21



JAAROVERZICHT 2022

REGIONAAL LANDSCHAP BRABANTSE KOUTERS





## 1 NIEUWE BOOMGAARD VOL OUDE KERSENRASSEN

### NATUURBEHOUD & LANDSCHAPSZORG

Op de Kravaalweide van het gelijknamige bos planten we samen met Natuur en Bos 50 inheemse hoogstamkersenbomen. Allemaal oude rassen die vroeger veelvuldig voorkwamen in de streek, zoals de Bigarreau noir, Noordkriek en Hedelfinger Riesenkirsche.

Het grootste deel van de toekomstige reuzen zijn echter Brabanders. Een paarsachtige, dikke, smakelijke kers uit Mazenzele, deelgemeente van Opwijk. De gemeente, RLBK en het Landschap van Erembald tot Kravaalbos lieten deze oude rassen enten op hoogstamfruitbomen en opkweken. Door de bomen opnieuw in Opwijk te planten, wordt het genetische materiaal uit de streek bewaard.



Ook andere percelen in de Brabantse Kouters bieden kansen als groenblauwe verbinding, door de ligging en de grootte. Bij tien particulieren voeren we in 2022 een project uit. In totaal leggen we in onze regio 13 boomgaarden aan, planten we 6.500 m<sup>2</sup> houtkanten en 3,5 km hagen.

## 2 WILGEN NAAR DE KAPPER

### NATUURBEHOUD & LANDSCHAPSZORG



De vrijwilligers van Goed Geknot zitten niet stil in de winter. 190 exemplaren knotten ze in 2022. In ruil voor het brandhout beheren ze dit natuurlijk erfgoed met onschatbare waarde. Knotbomen bieden immers schuil- en nestplaatsen aan dieren en insecten.

## 3 OP STAP MET DE KLAS

### NATUURBELEVING & -EDUCATIE

Met onze Natuur- en Milieu Educatie (NME) laten we scholieren de natuur op een leuke manier ontdekken en dat telkens op een plek dicht bij de school. Zo gaan ze later bewuster om met de natuur en haar bewoners. 3.026 leerlingen uit 149 klassen gaan op stap met NME-medewerker Sil.

Leerkrachten kunnen ook zelf met onze natuureducatieve materialen aan de slag.

Via de website kunnen ze een microscoop, themakoffer, zoekkaarten, ... uitleenen.

## 4 WATERDRAAK & VLEERMUIS

### BIODIVERSITEIT & LANDSCHAPSZORG

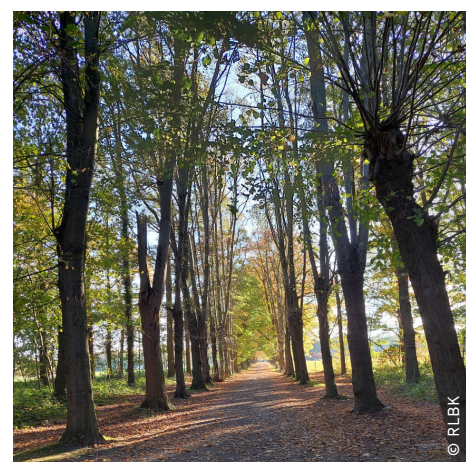
In 2022 ronden we een groter kamsalamanderproject af. Er zijn negen poelen geruimd, één poel aangelegd en 860 meter houtkanten en heggen geplant om de waterdraak te helpen. Grensoverschrijdend verbinden we de leefgebieden. Hoog tijd voor deze Don Juan tussen de amfibieën. Via een vervolgproject geeft de provincie Vlaams-Brabant opnieuw subsidies om de kamsalamanderpopulatie een boost te geven. Een visvijver zal omgevormd worden tot twee poelen. Op naar een grote populatie in Kapelle-op-den-Bos!



## 5 INVENTARISEREN OM TE BEHEREN

### LANDSCHAPSZORG & ERFGOED

Het Loket Onderhoud Buitengebied (LOB) professionaliseert verder. Tijdens de



zomermaanden belanden in Meise 1.896 laanbomen in de databank. Info die de basis vormt voor een bomenbeheerplan. In Zemst en Zaventem wordt 70 kilometer aan hagen en houtkanten geïnventariseerd. Elk item wordt omschreven en krijgt een beheerplan. Zo weten we welke houtkanten in welk jaar teruggezet moeten worden.

Via het LOB worden 4.260 meter holle wegen geschoren, 212 wilgen geknot en 662 meter houtkant beheerd in Asse, Zaventem en Zemst. De sterkte van het LOB zit in de gedragen gebiedsvisie. Zo zit iedereen op dezelfde golflengte voor een optimaal beheer. Tijd, middelen en kennis worden efficiënter ingezet. Ook de gemeente Meise is overtuigd van de voordelen van het LOB en sluit in 2022 aan bij de werking.

Onze bomenkennis komt ook van pas in Grimbergen. Daar verzorgen we de kastanjebomen in de Ter Tommendreef. Noodzakelijk om het houtig erfgoed te bewaren.

## 6 LEVE(N)DE WOLUWE

### GEBIEDSGERICHT WERKEN

In de zomer geeft de Vlaamse Overheid groen licht voor de opstart van het strategisch project (SP) Leve(n)de Woluwe in de gemeenten Vilvoorde, Machelen, Steenokkerzeel, Zaventem, Kraainem en Wezembeek-Oppem. Samen met alle partners versterken en herstellen we verder de groenblauwe netwerken in deze riviervallei. We trappen het project af tijdens de Dijle-Zennedag in Kraainem.



## 7 PASTORIETUIN MEISE HERLEEFT

### ERFGOED & BIODIVERSITEIT

We blazen nieuw leven in de vroegere tuin van de pastoor in Meise. Het slib in de vijver is geruimd, de oevers zijn hersteld, de bomen gesnoeid. Het paviljoentje en de tuinmuur worden gerestaureerd. Op deze plek gaan waardevolle natuur en erfgoed weer hand in hand en kunnen de Meisenaars opnieuw flaneren.

Het SP Groene Noordrand haalt 1,3 miljoen euro binnen voor het Water+Land+Schapproject Klimaatrobuuste Groene Noordrand. Acht acties in Grimbergen, Wemmel, Meise, Asse en Merchtem moeten onze regio beter beschermen tegen droogte en wateroverlast.

Het SP Erembald Kravaal pakt uit met een uitbreiding van 11 hectare aan het Kravaalbos in Asse. De onthaalplek maakt de verbinding met de Groene Rand rond Asse.

Samen met de Regionale Landschappen Rivierenland en Dijleland werken we via het SP Oriom aan het Water+Land+Schap COWALA, onder andere in Zemst.

## 8 HET LANDSCHAP IN MET JOU

### NATUURRECREATIE & -EDUCATIE



Ontdek, beleef, koester, beheer, ... De 42 cursussen, infomomenten en publieksactiviteiten die we in 2022 organiseren, maken jong en oud warm voor het landschap. In totaal nemen 2.924 inwoners deel.

## 9 IOED IN OPMAAK

### BIODIVERSITEIT & SENSIBILISATIE

Onze inwoners blijven hun tuin vergroenen en biodiverser maken. Er wordt 252 keer besteld via de samenaankoop Behaag je Tuin, goed voor 9.255 stuks plantgoed in hagen en houtkanten en 570 hoogstam (fruit)bomen. Ook de tweehonderd zaadzakjes voor een eenjarige bloemenakker zijn in een mum van tijd de deur uit. Deze extra groene stapstenen in het landschap helpen bij, insecten, vogels en kleine zoogdieren aan voedsel, schuil- en nestplaatsen.

Onoerend erfgoeddienst ontkiemt verder in 2022. De aanvraag voor Erfgoed Brabantse Kouters wordt voorbereid. Tijdens erfgoedcafés in Asse, Grimbergen en Zemst polsen we bij bewoners en verenigingen naar kansen.

Ondertussen beschrijven we van 104 panden vastgesteld bouwkundig erfgoed in Merchtem, Meise, Wemmel, Grimbergen, Steenokkerzeel, Zemst, Wezembeek-Oppem en Zaventem de erfgoedwaarde.

## 10 BEHAAG JE TUIN & CO

### NATUURRECREATIE & DRAAGVLAK

Het plantseizoen is volop bezig. Samen met onze partners en inwoners geven we toegankelijke natuur verder vorm. In Zemst wordt volop gewerkt aan het Zennebruggenbos, goed voor 2,3 hectare toegankelijke natuur. Leerlingen helpen in februari al 2.500 bomen en struiken planten. In december maken de sociale economieploegen het werk af.

Ook Zaventem staat niet stil. Aan het Woluwedal komt 1,3 hectare nieuwe natuur. Het Zavelbos is goed voor 8,5 hectare toegankelijk groen. In beide projecten helpen buurtbewoners én bedrijfsmedewerkers het plantgoed planten.

In Opwijk transformeren we het Bunderplein van grasvlakte naar groene oase van 4.500 m<sup>2</sup> voor mens en dier.

## 11 NATUUR OM TE SPELEN EN TE ONTSPANNEN

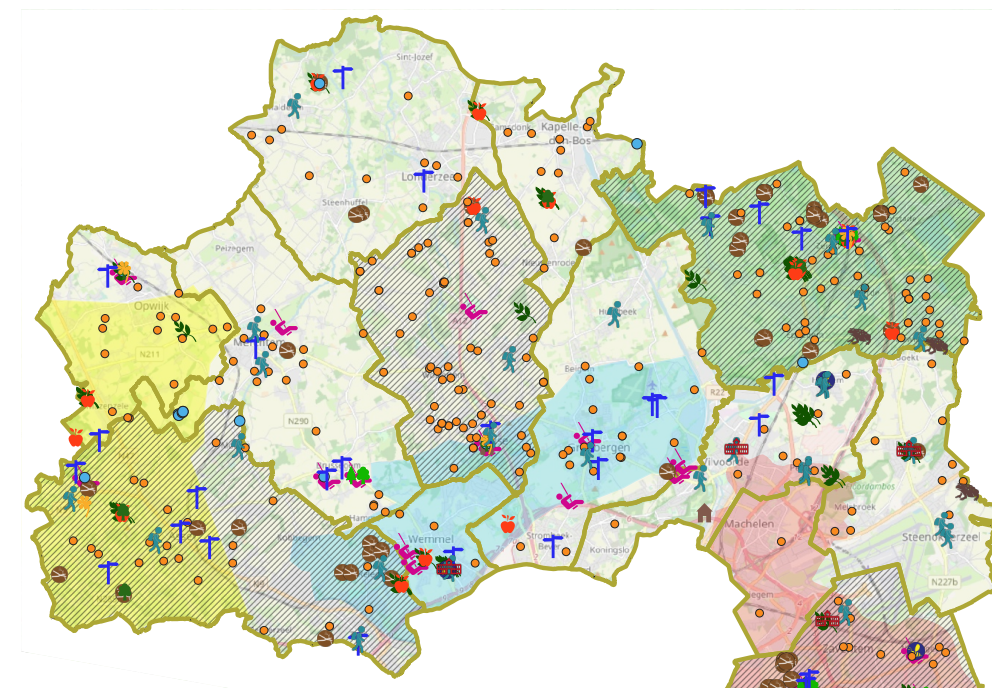
### NATUURRECREATIE & DRAAGVLAK

Het plantseizoen is volop bezig. Samen met onze partners en inwoners geven we toegankelijke natuur verder vorm. In Zemst wordt volop gewerkt aan het Zennebruggenbos, goed voor 2,3 hectare toegankelijke natuur. Leerlingen helpen in februari al 2.500 bomen en struiken planten. In december maken de sociale economieploegen het werk af.

Ook Zaventem staat niet stil. Aan het Woluwedal komt 1,3 hectare nieuwe natuur. Het Zavelbos is goed voor 8,5 hectare toegankelijk groen. In beide projecten helpen buurtbewoners én bedrijfsmedewerkers het plantgoed planten.

In Opwijk transformeren we het Bunderplein van grasvlakte naar groene oase van 4.500 m<sup>2</sup> voor mens en dier.

In Opwijk transformeren we het Bunderplein van grasvlakte naar groene oase van 4.500 m<sup>2</sup> voor mens en dier.



### Legende

- Herstel bouwkundig erfgoed
- Bloemenweide
- Bos
- Nestgelegenheid
- Poel, vijver, wadi
- Solitaire hoogstamboom
- Haag, heg, houtkant, knotboom
- Landschapsbeheer
- Hoogstamboomgaard
- Natuur op school
- NME-actieve scholen
- Publieksactiviteiten
- Op zebrapad
- Behaag je tuin
- Speelnatuur & Toegankelijk groen
- Loket Onderhoud Buitengebied
- Projectgebied Groene Noordrand
- Projectgebied Erembald-Kravaal
- Projectgebied Leve(n)de Woluwe
- Open Ruimte in en Om Mechelen

Regionaal Landschap Brabantse Kouters werd in 2022 financieel gesteund door Europa, de Vlaamse Overheid, de Provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten Asse, Grimbergen, Kapelle-op-den-Bos, Kraainem, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Opwijk, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst.